

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2552/2019
27.08.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине“ из Новог Сада, кога заступа пуномоћник Дејана Спасојевић Иванчић, адвокат из ..., против тужених АА из ..., кога заступа пуномоћник Борис Вуковић, адвокат из ... и ББ из ..., коју заступа пуномоћник Миодраг Кунић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1289/19 од 04.04.2019. године, у седници већа од 27.08.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужених изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1289/19 од 04.04.2019. године.

Тужиоцу се трошкови одговора на ревизију, не досуђују.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П 267/17 од 12.06.2018. године, делимично је усвојен тужбени захтев у односу на тужену ББ, па је обавезана да тужиоцу исплати на име стицања без основа 7.722.494,85 динара са законском затезном каматом и то на износ од 6.531.394,75 динара почев од 17.11.2015. године до исплате, а на износ од 1.191.100,10 динара са законском затезном каматом почев од 17.11.2015. године до исплате, све у року од 15 дана по пријему одлуке под претњом извршења. Преко досуђеног износа и у преосталом делу захтеване законске затезне камате тужбени захтев у односу на тужену ББ је одбијен. Тужбени захтев ради обавезивања туженог АА да тужиоцу на име стицања без основа исплати 7.740.211,65 динара са законском затезном каматом и то на износ од 6.531.394,75 динара од 25.02.2013. године до исплате, а на износ од 17.716,80 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2013. године до исплате, на износ од 1.191.100,10 динара са законском затезном каматом почев од 23.05.2013. године до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове поступка са законском затезном каматом почев од првостепеног пресуђења до исплате, све у року од 15 дана под претњом извршења је одбијен. Обавезана је тужена ББ да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 349.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења, а тужилац је обавезан да туженом АА накнади трошкове поступка

у износу од 154.500,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1289/19 од 04.04.2019. године, преиначена је пресуда Вишег суда у Суботици П 267/17 од 12.06.2018. године, тако што су обавезани тужени АА и ББ да тужиоцу исплате 15.480.423,35 динара са законском затезном каматом почев од 17.11.2015. године до исплате, као и парничне трошкове у износу од 349.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате у року од 15 дана под претњом извршења, а одбијен је тужбени захтев за исплату законске затезне камате на износ од 13.062.798,55 динара и 35.433,60 динара за период од 25.02.2013. до 17.11.2015. године, те на износ од 2.382.200,20 динара за период од 23.05.2013. до 17.1.2015. године, као и захтев за исплату законске затезне камате на износ парничних трошкова од пресуђења до извршности пресуде. Одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Суботици П 267/17 од 28.12.2018. године и то решење потврђено, а истим је одбијен предлог тужиоца да се донесе допунска пресуда у овој парници. Тужени су обавезани да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка исплате 182.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате у року од 15 дана под претњом извршења.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени су благовремено изјавили ревизије и то тужена ББ због погрешне примене материјалног права, а тужени АА због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да су изјављене ревизије неосноване.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, а тужени АА није могао у овој парници да изјављује ревизију због непотпуно и погрешно утврђеног чињеничног стања сходно одредби члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4466/11 од 14.11.2012. године, којом је преиначена пресуда Вишег суда у Суботици П 8/11 од 27.10.2011. године, тужилац је обавезан да туженима исплати накнаду за земљиште на парцели на којој је изграђен канал у износу од 11.852.300,00 динара и парничне трошкове у износу од 561.138,00 динара са законском затезном каматом почев од 27.10.2011. године до исплате. Тужене је у парници заступао адвокат Миодраг Кунић из ..., а ова пресуда је постала извршна 14.01.2013. године. У току поступка пред првостепеним судом 27.01.2011. године првотужени АА је пред судом под број Ов1 ../2011 оверио свој потпис на писменом пуномоћју којим је констатовано да је он сувласник $\frac{1}{2}$ земљишта које је предмет парнице те да овлашћује друготужену ББ, своју сестру као пуномоћника да располаже његовим сувласничким делом тако што ће између осталог у своје име преузети исплату досуђене накнаде или накнаде из поравнања. На основу тог пуномоћја друготужена ББ је након извршности пресуде покренула извршни поступак пред судом ради принудног намирења тражбине у коме је извршење спроведено пленидбом са рачуна тужиоца и преносом на дан 25.02.2013. године на рачун тужене ББ износа од 13.062.789,55 динара. Истог дана са рачуна тужиоца по основу трошкова принудне наплате скинут је износ од 35.433,60 динара и уплаћено у корист Народне банке Србије. Иза тога на предлог друготужене ББ донето је додатно решење о извршењу ради намирења обрачунате камате, па је 23.05.2013.

године по истој извршној исправи на њен рачун пренето са рачуна тужиоца износ од 2.383.200,20 динара. Решењем Врховног касационог суда Рев 222/2013 од 28.11.2014. године укинута је пресуда која је послужила као извршна исправа. Ово решење пуномоћник тужених је примио 29.05.2015. године. У поновљеном другостепеном поступку пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1080/15 од 07.10.2015. године потврђена је првостепена пресуда којом је у целости одбијен тужбени захтев овде тужених за новчану исплату и та пресуда је достављена њиховом пуномоћнику 17.11.2015. године.

У овој парници тужилац од тужених потражује напред наведене износе који су исплаћени по раније постојећој правноснажној и извршној судској одлуци, која је касније укинута од стране Врховног касационог суда и у истој парници тужбени захтев тужилаца одбијен, сматрајући да су се тужени за напред наведени износ неосновано обогатили. Првостепени суд налази да је тужбени захтев делимично основан и то у односу на тужену ББ за износ од 7.722.494,85 динара са каматом односно за $\frac{1}{2}$ која њој припада као сувласнику непокретности, док је за преосталу половину тужбени захтев у односу на њу неоснован, а у односу на туженог АА тужбени захтев је у целини неоснован јер у конкретном случају он није од износа који је утврђен ранијом правноснажном пресудом ништа примио, па на његовој страни нема стицања без основа. Међутим, по мишљењу другостепеног суда постоји обавеза туженика да тужиоцу врате укупан износ и да та обавеза се односи и на туженог АА с обзиром да је тужена ББ у поступку иступала као његов пуномоћник и да је наведени износ примила у своје име али не и у свој рачун, па је због тога другостепени суд преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев усвојио у целини.

Одредбом члана 210. ЗОО је прописано кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону стицалац је дужан да га врати а кад то није могуће да надокнади вредност постигнуте користи. Обавеза враћања односно накнаде вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао. Имајући у виду утврђено чињенично стање произилази да је у конкретном случају без сумње отпао основ по коме је тужилац на име накнаде за земљиште исплатио поменути новчани износ, те да самим тим по правилима о стицању без основа има право да тражи да му се наведени износ врати. Оно што је спорно и у чему нижестепени судови нису сагласни то је ко од тужених у конкретном случају треба наведени износ да врати. Нема спора по мишљењу овог суда да обавеза враћања примљеног износа стоји на туженој ББ јер је она у конкретном случају тражила извршење правноснажне извршне судске одлуке и као извршни поверилац у том поступку остварила потраживање целог износа односно наведена новчана сума је уплаћена у корист њеног жиро рачуна. С тим у вези истицањем у ревизији ове тужене да предметно земљиште држи тужилац, да се ради о натуралној природној облигацији итд. не може се прихватити јер се ради о исплати по основу који је касније отпао. Не ради се у овом случају о природној обавези из члана 213. ЗОО већ о обичном имовинском правном односу учесника облигационог односа који је међу њима заснован на бази судске одлуке која је касније престала да важи. Што се тиче спорног питања обима враћања износа односно да ли постоји обавеза да наведени износ врати и тужени АА с обзиром да он није примио наведени износ, те да с тим у вези строго тумачећи одредбу члана 210. ЗОО на његовој страни и нема стицања што би упућивало на закључак да нема ни обавезе враћања, овај суд је имао у виду чињеницу о којој се изјашњавао другостепени суд да је у конкретној парници тужени АА овластио ББ да као његов пуномоћник наступа у току даљег поступка, те да у том својству и прими

наведени новчани износ у своје име али не у свој рачун. Према одредби члана 89. ЗОО пуномоћје је овлашћење за заступање које властодавац правним послом даје пуномоћнику с тим што се у овом случају као правни посао јавља изјава коју је тужени АА дао овлашћујући тужену ББ да га у поступку заступа. Поменуто пуномоћје садржи и одредбу која се може третирати као намера да се изврши и одређено располагање непокретности с тим што АА уступа ББ његову половину парцеле а да ББ на име тога њему уступи другу парцелу. С обзиром да се ради о непокретностима и да пуномоћје није сачињено на начин прописан чланом 90. ЗОО односно нема одговарајућу оверу онда је оно без сумње у том делу ништаво, тако да се тим пуномоћјем није могло задирати у сувласничке односе туженика у вези спорног земљишта. С обзиром да се ради о пуномоћју као акту једностране изјаве воље такво пуномоћје не може имати карактер уговора о уступању потраживања из члана 436. ЗОО. Туженици јесу истицали у току поступка да тужени АА није од исплаћене суме новца ништа примио али то не утиче на закључак да је друготужена иступала као његов пуномоћник што значи да нема сметњи да он убудуће, код чињенице ништавости располагања непокретностима, затражи наведену исплату. Тужилац не може бити доведен у ситуацију да истражује ко је од туженика примио наведени износ, тако да и овај суд прихвата став другостепеног суда да се питање ко је узео новац у конкретном случају од туженика може третирати као питање њиховог међусобног односа (као властодавца и пуномоћника), те да отуда тужилац није дужан да у поступку о тој околности посебно води рачуна. Самим тим произилази да је правилно другостепени суд обавезао оба туженика да тужиоцу врате укупан износ, а они ће то урадити имајући у виду ко је суму новца заиста примио, а што ће зависити и од њиховог међусобног односа по овом питању.

Управно имајући у виду све наведено не могу се прихватити наводи из ревизије туженог АА да на његовој страни не постоји никаква обавеза с обзиром да новац није примио јер је несумњиво сувласник предметне непокретности, учесник парнице у којој је донета правноснажна судска одлука и који је туженој ББ само дао пуномоћје да као његов пуномоћник наступа у поступку како је то већ наведено.

Све су то разлози због којих је и одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Тужиоцу се трошкови одговора на ревизију не досуђују јер се не ради о нужним трошковима из члана 154. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић